

Som medlemmer af denne deputation opnævnte præsidenten hr. Tokle som formand og forøvrig de herrer Børresen, Carl Stousland, P. Pedersen og Adolf Pedersen.

Mødet hævet kl. 1,5.

Møde den 12te oktober kl. 1 efterm.

Præsident Thorne.

Modtaget af den dertil opnævnte deputation indfandt den kongelige norske regjering sig kl. 1 i stortinget.

Regjeringens første medlem, hr. statsminister Hagerup, oplæste et kongeligt aabent brev, der var saalydende:

Vi Oscar af Guds naade konge til Norge og Sverige, de gothers og venders,

gjøre vitterligt:

Da omstændighederne hindrer Os fra denne gang personlig at aabne stortingets forhandlinger, ville Vi, i overensstemmelse med den af Os i Vort statsraad tagne beslutning, ved dette Vort aabne brev naadigst beskikke Vor statsminister i Kristiania, Hans excellence George Francis Hagerup, eller i hans forfald den dertil af Vor norske regjering udnævnte statsraad til i Vort navn og paa Vore vegne og paa den i grundlovens § 74 foreskrevne maade at aabne det i indeværende maaned sammentrædende stortings forhandlinger med den ham tilligemed dette Vort aabne brev naadigst tilstillede tale og beretning om rigets tilstand og bestyrelse i den tid, som er forløben, siden nationens repræsentanter sidst var samlede.

Givet paa Stockholms slot den 8de oktober 1904.

Under Vor haand og rigets segl.

Oscar.
(L. S.)

Sigurd Ibsen.

Statsministeren oplæste derefter følgende trontale:

Gode herrer og norske mænd.

De forenede riger Norge og Sverige staar fremdeles i uforandret venskabeligt forhold til alle fremmede magter.

I anledning af den mellem Rusland og Japan udbrudte krig har rigerne afgivet neutralitetserklæring og i forbindelse dermed udfærdiget regler for sit forhold til de krigførende magter, hvilke regler efter forhandling med Danmark er overensstemmende med de tilsvarende danske og er tænkt at skulle komme til anvendelse ogsaa under fremtidige krigerske forviklinger.

Der er afsluttet almindelige voldgiftstraktater med Frankrige og med Storbritannien og Irland, og der føres forhandlinger om afslutning af saadanne traktater med flere andre magter.

De med den svenske regjering indledede forhandlinger om opløsning af det fælles konsulatvæsen fortsættes, og meddelelse om deres resultat vil blive forelagt det nu forsamlede storting.

Aarets høst vil i det store og hele taget ikke naa et middelaars udbytte. For torskefiskerierne stiller aaret sig noget gunstigere end de foregaaende aar; men udbyttet er dog fremdeles under et middelaars. For industrien har tiderne i de fleste brancher fremdeles været vanskelige. Trælastpriserne har været nedadgaaende, og skibsfarten har ogsaa iaar i det hele taget arbeidet under ugunstige vilkaar. Derimod har indtægterne af de offentlige kommunikationer, særlig af jernbanerne, vist fremgang.

Det tryk, hvorunder flere af vore vigtigste næringsveie har virket, har medført nedgang i væsentlige statsindtægter, navnlig i toldintraderne. Det har derfor været nødvendigt at opgjøre statsbudgettet med saa stor sparsommelighed, som gjældende love og ældre bindende beslutninger aabner mulighed for.

Der vil blive Eder forelagt forslag til en revideret toldtarif, sigtende til, saavidt som det kan ansees forenligt med den hele befolknings livsvilkaar, at gennemføre en større beskyttelse for det nationale arbejde.

Spørsmaalet om en ændret organisation af armeen ligesom af generalstaben og den geografiske opmaaling er under behandling af administrationen. For armeens undervisningsanstalter vil blive foreslaaet forandringer, sigtende til at opnaa en hensigtsmæssigere og mere økonomisk ordning.

Blandt de øvrige forslag, der vil blive Eder forelagt, vil jeg navnlig fæste Eders opmærksomhed ved forslag til love om universitetet, om aktieselskaber og forsikrings-selskaber, om forandringer i høiesteretslovgivningen, om handelsnæring, om adgang til

at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamen.

Idet jeg nedbeder Herrens velsignelse over Eders gerning, forbliver jeg Eder, gode herrer og norske mænd, med al kongelig yndest og naade velbevaagen.

Givet paa Stockholms slot den 8de oktober 1904.

Oscar.

Sigurd Ibsen.

Lehmann.

En beretning om rigets tilstand og bestyrelse, siden nationens repræsentanter sidst var samlede, blev derpaa oplæst af hr. statsraad Michelsen.

Præsidenten modtog paa stortingets vegne ovennævnte dokumenter og ytrede: Mine herrer repræsentanter! Idet vi nu igjen optager vort arbejde, vil vi samle os i ønsket: Gud bevare kongen, fædrelandet og broderriget!

I dette ønske istemte stortingets øvrige medlemmer.

Den norske regjering forlod derefter stortinget ledsaget af den deputation, som havde modtaget den.

Præsidenten: Jeg foreslaar Hans Majestæts aabne brev, trontalen og beretningen om rigets tilstand og bestyrelse udlagt til foretagelse i et senere møde.

Konow: Jeg har selvfølgelig intet imod det forslag. Men naar jeg stemmer for det, saa er det under forudsætning af, at præsidentskabet i modsætning til, hvad der tidligere har været tilfældet, følger reglementet. Reglementet bestemmer nemlig, at naar et forslag eller en sag udlægges for at foretages i et senere møde, da skal det opslaaes til behandling en eller flere dage, efterat det er udlagt. Men der har været saa forholdt, at trontalen har været udlagt i flere m a a n e d e r, før den er blevet opslaaet til behandling. Dette anser jeg for høist urigtigt. Jeg anser det for urigtigt ogsaa af den grund, at trontalen er et saa vigtigt dokument, at den kræver sin officielle behandling af stortinget. Den skulde indeholde meddelelse om den retning, hvori regjeringen agter at styre landet. Derfor anser jeg det for rimeligt og rigtigt, at den opslaaes til behandling, medens den endnu er saa frisk, at den har nogen interesse. Jeg vil derfor hen-

stille til præsidenten, om det ikke skulde kunne lade sig gjøre — om muligt i forening med behandlingen af den finansielle stilling — at opslaa trontalen paa dagsordenen inden en rimelig frist. Jeg ved, at det en gang har hændt, at man glemte at behandle trontalen under et tidligere præsidium. Almindeligt har det været, at den behandledes en af de sidste dage af stortingets samlingstid. Dette anser jeg for urigtigt.

Præsidenten: Det af repræsentanten hr. Konow udtalte skal selvfølgelig blive taget under den nøiagtigste overveielse af præsidenten.

V o t e r i n g :

Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.

Efterat den til at komplimentere den norske regjering opnævnte deputation igjen havde indfundet sig i salen, gaves ordet til deputationens formand, hr.

Tokle, der udtalte: Jeg har at meddele, at deputationen har udført sit hverv, samt at regjeringen bad den frembære regjeringens bedste tak for den udviste opmærksomhed.

Mødet hævet kl. 1,20

Møde den 13de oktober kl. 1 efterm.

Præsident: Thorne.

D a g s o r d e n :

R e f e r a t .

Mødet sattes for lukkede døre.

Præsidenten meddelte, at repræsentanten Bernhard Hanssen havde taget sæde i forsamlingen.

Statsraad Michelsen overbragte kongelig proposition angaaende toldafgifter fra 1ste april 1905.

Præsidenten fremsatte følgende forslag: «Propositionen og toldtarifkomiteens indstilling oversendes den midlertidige toldkomite til foreløbig behandling.»

V o t e r i n g :

Præsidentens forslag bifaldtes.

Galeriets døre blev derpaa aabnede.